

Regionale Cliëntenraad

Kromme Rijn Heuvelrug

Advies

Aan: Algemeen Bestuur RDWI
Van: Regionale Cliëntenraad Kromme Rijn Heuvelrug (RCR)
Datum: 28-09-2023

Voorstel: (Semi-) Automatisch toekennen van de Individuele Inkomenstoeslag (IIT) en verbeteren van de uitvoeringssystematiek.

Advies: De RCR adviseert het Algemeen Bestuur om per 1-1-2024 over te gaan op de voorgestelde werkwijze door te onderzoeken welke stappen moeten worden gezet om één of meer van de genoemde voorstellen te realiseren en eventuele belemmeringen weg te nemen.

1. Inleiding

De IIT is een op de Participatiewet gebaseerde inkomenstoeslag voor degenen die al lange tijd een inkomen hebben op het niveau van het bestaansminimum. De toeslag is vrij te besteden en biedt de mogelijkheid om een extra uitgave te doen voor aankoop van bijvoorbeeld spullen die moeilijk zijn te betalen van de gewone uitkering of om hogere of onvoorziene lasten te kunnen betalen.

De aanleiding voor dit advies is dat de RCR

- bezorgd is over het feit dat de IIT, die er juist op is gericht om de financieel meest kwetsbare bewoners te ondersteunen, naar het zich laat aanzien voor een aanzienlijk deel onbenut blijft.
- constateert dat de huidige systematiek in het algemeen een nadelige uitwerking heeft.

Zie voor een toelichting bijlage 1.

2. Voorstel en Advies

De RCR vindt het belangrijk dat, zeker burgers op het bestaansminimum, gebruik maken van de uitkeringen, toeslagen en regelingen waar ze recht op hebben. Als het proces om dit beter te realiseren kan worden verbeterd dan is de RCR hiervan een groot voorstander.

De RCR zou graag de volgende voorstellen gerealiseerd willen zien met ingang van 1-1-2024:

- Dat rechthebbenden op de IIT, waarvan de RSD kan vaststellen dat dat recht bestaat, deze toeslag automatisch krijgen toegekend. Het is gewenst dat direct tot uitbetaling wordt overgegaan, maar als hieraan een verzoek ten grondslag moet liggen wordt client door middel van een attentiebrieven op het recht gewezen en/of wordt in het periodieke gesprek met zijn/haar regisseur het verzoek gedaan.
- Als alternatief: dat eenzelfde systematiek wordt gekozen als wordt toegepast door een aantal Noord-Hollandse gemeenten, waarbij een eenmalige aanvraag voldoende is (zie bijlage 2).
- Rechthebbenden op de IIT, waarvan de RSD niet met zekerheid kan vaststellen dat het recht bestaat, maar wel het vermoeden, krijgen een attentiebrieven waarin zij op het mogelijke recht worden gewezen en een aanbod tot hulp om een aanvraag te doen.
- De peildatum waarop het recht op IIT bestaat wordt vastgezet en niet afhankelijk is van de aanvraag of verstrekking in het voorafgaande jaar.

Bijlage 1

A. Bestaande situatie en onderbenutting

Het recht op IIT ontstaat indien 36 maanden een inkomen op het bestaansminimum wordt genoten.¹ In 2022 heeft de RSDKRH aan 2.355 personen/huishoudens de IIT verstrekt tot een totaalbedrag van € 1.141.265²

De rechthebbenden zullen voornamelijk komen uit het bestand van de RSD van bijstandsgerechtigden. Maar ook andere bewoners op of onder het bestaansminimum hebben recht op IIT. Te denken valt aan mensen met een IOAW-, IOW-, IOAZ- uitkering, zzp'ers met een laag inkomen, uitkeringsgerechtigden met een lage Wajong, ZW of WW-uitkering.

Uit de informatie die de RSD heeft verstrekt³ blijkt dat 2 op de 3 cliënten langer dan 3 jaar in de bijstand zit. Voor deze groep heeft de RSD in feite alle informatie die nodig is om te zien of aan de voorwaarden voor IIT wordt voldaan⁴. Deze groep heeft volgens de RSD bovendien een groeiend aandeel in het totale aantal uitkeringsgerechtigden.

De RCR veronderstelde een zekere onderbenutting naar aanleiding van het aantal verleende IIT-verstrekkingen, maar met name op basis van signalen van organisaties als Humanitas en Schuldhulpmaatje en de inlooppreekuren in samenwerking met de sociaal dorpssteams. Een algemeen probleem dat zich voordoet bij veel regelingen.

De RCR heeft om deze reden de RSD gevraagd om burgers, waarvan de RSD op grond van haar informatie aannemelijk acht dat zij in aanmerking komen voor de IIT, een attentiebrieven te sturen met ingang van 1 januari 2023. Dit heeft er toe geleid dat over de eerste 5 maanden van 2023 totaal 178 burgers/huishoudens zijn opgespoord die alsnog kunnen worden gewezen op het feit dat zij recht hebben op een IIT. Extrapoleren van deze 178 naar een jaaraantal leidt tot het aanzienlijke aantal van ca. 400 huishoudens, dat ten onrechte geen aanvraag doet.

B. Bestaande werkwijze, met 12-maandstermijn, benadeelt de aanvrager.

Het recht op IIT ontstaat indien 36 maanden een inkomen op het bestaansminimum wordt genoten. Het volgende jaar ontstaat het recht 12 maanden na de vorige toekenning van de IIT. Een aanvraag die enige tijd later wordt gedaan leidt tot het verschuiven van het recht op aanvraag in het volgende jaar.

Voorbeeld client die vanaf 25-5-2018 een uitkering heeft op minimumniveau:

Aanvraagdatum IIT	Recht op IIT in het volgende jaar	
	Huidige situatie	Gewenste situatie
1 ^e aanvraag/toekenning 1-6-2021	1-6-2022	25-5-2022
2 ^e aanvraag/toekenning 4-7-2022	4-7-2023	25-5-2023
3 ^e aanvraag/toekenning 18-8-2023	18-8-2024	25-5-2024

De huidige systematiek leidt er toe dat de IIT niet volledig wordt genoten

De RCR is voorstander van het vastzetten van de peildatum waarop het recht is ontstaan, vergelijkbaar met de peildatum van de APK-keuring van een auto. De datum waarop het recht is aangevraagd/toegekend moet geen invloed hebben op de peildatum voor een volgende aanvraag.

¹ Naast deze hoofdvoorwaarde gelden nog de aanvullende voorwaarden:

- De afgelopen 36 maanden is geen DUO-opleiding of met een Wajong-tegemoetkoming gevolgd, is geen maatregel opgelegd i.v.m. re-integratieverplichting of was sprake van een WSNP of minnelijke schuldregeling
- Er is geen zicht op inkomensverbetering;
- Er is de afgelopen 12 maanden geen IIT ontvangen
- De IIT moet worden aangevraagd

² Jaarverslag RSD 2022. Hfdst 7.2;

³ Onder meer uit presentaties aan nieuwe gemeenteraadsleden (11 mei 2022) en in een formeel overleg met de RCR (7 maart 2023) en uit het jaarverslag 2022.

⁴ Mede gelet op de informatieplicht die bestaat voor uitkeringsgerechtigden

Zaffier is een samenwerkingsverband van de Noord-Hollandse gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest.

Geldzaken Werkzoekende Inburgeren Werkgevers Mijn Zaffier

[Nieuws](#) > Klanten van Zaffier met bijstandsuitkering krijgen voortaan de individuele inkomens-
toeslag automatisch Lees voor

Klanten van Zaffier met bijstandsuitkering krijgen voortaan de individuele inkomens- toeslag automatisch

📅 Woensdag 22 maart 2023

Wetten en regels kunnen ingewikkeld zijn. Dat geldt ook voor veel inwoners in een financieel kwetsbare situatie. Hierdoor maken zij niet altijd gebruik van inkomensvoorzieningen waar ze wel recht op hebben. Dit kan ertoe leiden dat zij onnodig onder het sociaal minimum leven. Het lukt niet alle inwoners die recht hebben op een inkomensvoorziening de aanvraag zelf te regelen. Zaffier wil het aanvragen daarom eenvoudiger maken. Daarom gaat Zaffier klanten met een bijstandsuitkering beter helpen met de individuele inkomens-
toeslag. Dit geldt alleen voor klanten waarvan bekend is dat zij recht hebben op deze toeslag.

De individuele inkomens-
toeslag is een geldbedrag dat bedoeld is voor inwoners die al minstens drie jaar van een minimuminkomen leven. Dit geldbedrag is vrij te besteden. Nieuw is dat klanten van Zaffier met een bijstandsuitkering de toeslag maar één keer hoeven aan te vragen. De jaren daarna wordt de toeslag automatisch toegekend. Op deze manier wil Zaffier het makkelijker maken voor haar klanten en ervoor zorgen dat meer mensen krijgen waar ze recht op hebben.

Wethouder René Oud van Uitgeest vindt de ambtshalve toekenning van de toeslag van grote meerwaarde voor de dienstverlening. "Helaas maken niet alle klanten van Zaffier met een bijstandsuitkering gebruik van de regeling. Terwijl ze er wel recht op hebben. Nu hoeven zij de inkomens-
toeslag niet meer elk jaar aan te vragen. De nieuwe werkwijze maakt het makkelijker voor deze groep inwoners, zorgt voor minder bureaucratie en een groter bereik," aldus wethouder Oud.

Wie heeft recht op de individuele inkomens- toeslag?

Om in aanmerking te komen voor de individuele inkomens-
toeslag moet je aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo moet je een inkomen hebben dat lager is dan 120% van de bijstandsnorm die voor jou geldt. Daarnaast moet je vermogen, zoals spaargeld, laag zijn. Je moet 21 jaar of ouder zijn, maar niet ouder dan de AOW-leeftijd. Verder moet het niet te verwachten zijn dat je inkomen binnenkort zal verbeteren. Je kunt de toeslag één keer per twaalf maanden ontvangen. Het is belangrijk om te weten dat ook mensen die geen klant zijn bij Zaffier de toeslag kunnen aanvragen. Meer informatie over de individuele inkomens-
toeslag is te vinden op de website van Zaffier: [www.zaffier.nl/inkomens-
toeslag](https://www.zaffier.nl/inkomens-
toeslag)

[← Naar overzicht](#)
